

PREDGOVOR

Ob večanju incidence in večanju preživetja je bolnikov z rakom v Sloveniji in po svetu iz leta v leto vedno več. Med vzroki smrti je rak na drugem mestu, takoj za boleznimi srca in ožilja. Incidenca in umrljivost zaradi raka se v posameznih delih sveta močno razlikujeta. Po podatkih IARC (*International Agency for Research on Cancer*) je leta 2002 za rakom na novo zbolelo 10,9 milijona ljudi (53 % moških in 47 % žensk), 5,1 milijona v razvitih deželah in 5,8 milijona v manj razvitih deželah sveta. Po podatkih Registra raka za Slovenijo je tega leta za rakom zbolelo 10.720 ljudi (5455 moških in 5265 žensk). Zaradi raka je umrlo 5119 bolnikov, 2814 moških in 2305 žensk.

Ker primeri raka rodil obsegajo velik delež vseh rakavih obolenj pri ženskah in ker je umrljivost zaradi teh rakov kljub vse uspešnejšemu zdravljenju še vedno odvisna od ozaveščenosti prebivalstva in od pravočasnega odkrivanja, je Zveza slovenskih društev za boj proti raku 16. seminar in spomin prim.dr. Dušana Reje posvetila zgodnjemu odkrivanju bolezni, zdravljenju in rehabilitaciji bolnic z rakom rodil. Za zmanjšanje zbolevanja in umrljivosti zaradi raka rodil je potrebno delo na treh področjih: na ravni primarne preventive z odkrivanjem in preprečevanjem izpostavljenosti nevarnostnim dejavnikom, v sekundarni preventivi s presejanjem, npr. za raka materničnega vratu, in v terciarni preventivi s čim uspešnejšim zdravljenjem invazivnega raka. Še posebej nas veseli, da je dan velik poudarek presejanju, ki je najprimernejše za odkrivanje predinvazijskih ali zgodnjih invazijskih oblik raka, ko še ni značilnih zgodnjih simptomov. Dokazano je, da se da s presejanjem zmanjšati umrljivost za rakom dojke, rakom materničnega vratu in kolorektalnim rakom, hkrati pa tudi zmanjšati zbolewnost za njimi, ker so pogosteje odkriti v predinvazijskih oblikah. Presejalni programi večajo tudi osebno zavzetost za zdravje. V pet letih organiziranega presejanja za raka dojke se je tako v ciljni skupini žensk, zajeti v program ZORA, opredeljenost za osebne ginekologe v reproduktivnem zdravstvenem varstvu žensk na primarni ravni zvečala na več kot 80 %, pri čemer so regijske razlike manjše od 10 %.

Šestnajstii seminar »In memoriam dr. Dušana Reje« je namenjen vsem – zdravnikom in nezdravnikom – ki opravljajo zdravstveno vzgojno delo v okviru regijskih društev za boj proti raku, območnih združenj Rdečega križa, regionalnih zavodov za zdravstveno varstvo, predvsem pa učiteljem in predavateljem zdravstvene vzgoje v šolah. Udeležence želimo seznaniti z bolezenskimi znaki, diagnostiko in zdravljenjem rakov rodil. Prepričani smo, da bo knjižica vsem v pomoč pri njihovem zdravstveno vzgojnem delu.

Zveza slovenskih društev za boj proti raku se zahvaljuje vsem predavateljem, ki sodelujete na 16. Rejevem seminarju, in pozdravlja vse udeležence.

Prof. dr. Borut Štabuc, dr. med.
